

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Класичного приватного
університету,

Голова приймальної комісії

Віктор ОГАРЕНКО

«16» вересня 2025 р.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ

спеціальність D8 Право

освітня програма Право

освітній рівень – бакалавр

(для вступників, які вже здобули вищу освіту за іншою спеціальністю)

Запоріжжя, 2025

Затверджено на засіданні вченої ради

Інституту економіки та права КПУ

Протокол № 7 від 25.03.2025 р.

Укладачі:

д.ю.н., доцент Ю. В. Абакумова,

д.ю.н., професор О. П. Рябчинська,

к.ю.н., доцент О. В. Воронова,

к.ю.н., доцент Є. А. Огаренко.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

II. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою фахового іспиту для вступу на здобуття освітнього рівня бакалавра особами, які вже здобули диплом бакалавра за іншою спеціальністю, є визначення базових теоретичних знань, умінь та практичних навичок вступників для продовження навчання на 2 курсі.

Фаховий іспит проводиться **онлайн** (із застосуванням платформи ZOOM) за розкладом, оприлюдненим на офіційному вебсайті Класичного приватного університету та в особистому кабінеті вступника.

Фаховий іспит проводиться в усній формі за екзаменаційним білетом, який містить два теоретичних запитання з дисциплін, знання з яких є базовими для здобуття ступеня бакалавра права.

Тривалість підготовки вступника – 45 хвилин.

На іспиті використовуються теоретичні запитання з дисциплін «Теорія держави і права», «Цивільне право» (Загальна частина), «Кримінальне право» (Загальна частина).

Оцінювання знань вступників відбувається на підставі таких критеріїв:

- правильність відповідей (правильне і чітко, послідовне, достатньо глибоке викладення ідей, понять фактів тощо);
- ступінь усвідомлення матеріалу та самостійність міркувань;
- вміння користуватися засвоєними теоретичними знаннями, науковою термінологією;
- наявність власного міркування та критичного мислення.

II. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

РОЗДІЛ 1 ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

1.1 Загальна теорія держави і права як наука.

Виникнення та розвиток загальної теорії держави і права. Сучасний стан загальної теорії держави і права. Завдання теорії держави і права. Функції теорії держави і права. Поняття загальної теорії держави і права. Предмет загальної теорії держави і права. Поняття та структура методології теорії держави і права. Методи пізнання держави і права.

1.2. Проблеми загальної теорії держави.

Походження держави. Поняття та сутність держави. Типологія держави. Функції держави. Механізм держави. Форми держави.

1.3. Проблеми загальної теорії права.

Поняття права. Походження та сутність права. Функції та принципи права. Система права та система законодавства. Норма права. Джерела права. Правові акти. Правотворчість. Тлумачення права. Правові відносини. Реалізація права. Правопорушення та юридична відповідальність. Механізм правового регулювання. Законність та правопорядок.

РОЗДІЛ 2 ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО (ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА)

2.1. Цивільне право та цивільне законодавство в Україні.

Поняття, предмет та метод цивільного права як галузі права.. Відмежування цивільного права від суміжних галузей права. Проблема дуалізму приватного права в Україні. Принципи та функції цивільного права. Система цивільного права як галузі права, галузі науки та навчальної

дисципліни.

Джерела цивільного права. Поняття та структура цивільного законодавства. Конституція України як основа розвитку цивільного законодавства. Цивільний кодекс України, інші законодавчі акти. Підзаконні нормативні акти. Відомчі нормативні акти, нормативні акти органів місцевого самоврядування. Значення судової практики в удосконаленні, тлумаченні та застосуванні цивільного законодавства. Аналогія.

Структура законодавчих і підзаконних цивільно-правових актів, основні способи її побудови. Кодифікація й інші форми систематизації цивільного законодавства. Співвідношення актів цивільного законодавства та інших джерел цивільного права: договору, звичаю. Дія цивільного законодавства у часі, в просторі і за колом осіб.

2.2. Цивільні правовідносини.

Поняття, зміст і види цивільного правовідношення. Елементи і структурні особливості цивільного правовідношення. Зміст цивільного правовідношення. Поняття суб'єктивних цивільних прав і суб'єктивних цивільних обов'язків. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин.

Класифікація цивільних правовідносин. Об'єкти цивільних правовідносин: речі та майно, гроші та валютні цінності, майнові права, результати творчої діяльності людини, дії, немайнові блага. Суб'єкти цивільних правовідносин. Поняття та склад цивільної правосуб'єктності.

Фізична особа як суб'єкт цивільних правовідносин: поняття фізичної особи; особливості цивільної правоздатності та дієздатності; поняття і правове значення місця проживання; визнання особи безвісно відсутньою та оголошення особи померлою; правоздатність іноземців і осіб без громадянства; фізична особа – підприємець. Опіка та піклування.

Юридична особа як суб'єкт цивільних правовідносин. Поняття та ознаки юридичної особи. Види юридичних осіб та їх класифікація. Юридичні особи публічного та юридичні особи приватного права. Створення юридичної особи.

Організаційно-правові форми юридичних осіб. Вимоги до змісту установчих документів. Державна реєстрація юридичної особи. Цивільна правоздатність та дієздатність юридичної особи. Органи юридичних осіб. Цивільно-правове положення філій і представництв юридичних осіб. Реорганізація і ліквідація юридичної особи. Банкрутство юридичної особи.

РОЗДІЛ 3 КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО (ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА)

3.1. Проблеми Загальної частини кримінального права

Підстави кримінальної відповідальності. Зворотна дія кримінального закону (ст. 5 КК України). Поняття кримінального правопорушення (ст. 11 КК України). Класифікація кримінальних правопорушень (ст. 12 КК України). Вина та її форми (Розділ V КК) Поняття співучасті у кримінальному правопорушення (ст. 26 КК України). Види співучасників (ст. 27 КК України). Стадії вчинення кримінального правопорушення. Повторність кримінальних правопорушень (ст. 32 КК України). Поняття, ознаки та види складу кримінального правопорушення. Загальна характеристика обставин, які виключають злочинність діяння. Поняття покарання. Функції покарання. Загальна характеристика обставин, що обтяжують покарання (ст. 67 КК України). Загальна характеристика обставин, які пом'якшують покарання (ст. 66 КК України). Примусові заходи медичного характеру. Поняття та критерії неосудності у кримінальному праві України. Поняття складу кримінального правопорушення в кримінальному праві України та його елементи (об'єкт, предмет, об'єктивна сторона, суб'єкт та суб'єктивна сторона кримінального правопорушення).

III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ УСНОЇ ВІДПОВІДІ

Бали	Критерії оцінювання
180–200 (відмінно)	Оцінюється відповідь, в якій навчальний матеріал відтворено в повному обсязі. Відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблено аргументовані висновки.
140–179 (добре)	Оцінюється відповідь, в якій відтворено значну частину навчального матеріалу, відповідь загалом правильна, логічна та достатньо обґрунтована, дає підстави вважати, що абітурієнт виявляє знання і розуміння основних положень зі спеціальності, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки.
100–139 (задовільно)	Оцінюється відповідь, в якій відтворено основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування, але без достатнього розуміння, надано визначення основних понять з окремими помилками.
0–99 (незадовільно)	Оцінюється відповідь на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Відповідь містить суттєві помилки.

IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ЖЕРЕЛ

До розділу 1:

1. Андрусyak Т. Г. Історія політичних та правових вчень: Навч. Посібник. Львів, 2001.
2. Забзалюк Д. Є. Історія держави та права України: навч. посібник (у схемах і таблицях). Львів. Львівський державний університет внутрішніх справ, 2017. 120 с.
3. Історія держави та права : навчальний посібник. [Д. Є. Забзалюк, В. С. Макарчук, В. Я. Марковський, В. Д. Яремчук, Н. Я. Рудий]. Заг. ред. Д. Є. Забзалюка та В. Я. Марковського. Львівський державний університет внутрішніх справ. Львів. СПОЛОМ, 2021. 438 с.
4. Історія держави та права України: підручник для курсантів та студентів вищих навчальних закладів. [О. М. Бандурка, М. Ю. Бурдін, О. М. Головка та ін.]; МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків: Майдан, 2018. 616 с.
5. Каткова Т. Г. Теорія держави і права : навч. посіб. у визначеннях і таблицях. 2-ге вид., допов. Харків. Право, 2020. 96 с.
6. Кельман М. С. Теорія права. Навчальний посібник. Тернопіль: Поліграфіст, 1997. 382 с.
7. Кельман М. С., Мурашин О. Г., Хома Н. М. Загальна теорія держави та права: Підручник. Львів: Новий Світ–2000, 2003. 584 с.
8. Лисенков С. Л. Теорія держави і права. За ред. В. В. Копейчикова. Київ. Юрінком, 2002. 367 с.
9. Луць Л. А. Загальна теорія держави та права: Навчально-методичний посібник (за кредитно-модульною системою). Київ. Атіка, 2010.
10. Орач Є. М. Історія політичних і правових вчень. Львів, 2005.
11. Рабінович П. М. Основи загальної теорії права та держави. Київ. Атіка, 2001. 175 с.
12. Скакун О. Ф. Теорія держави і права: Підручник. Харків. Консум,

2001. 656 с.

13. Теорія держави і права : підручник. [О. М. Бандурка, О. М. Головка, О. С. Передерій та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. НАПрН України О. М. Бандурки. МВС України. Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків. 2018. 416 с.

14. Теорія держави та права : навч. посіб. [Є. В. Білозьоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова, А. М. Завальний, Н. В. Заяць та ін.] ; за заг. ред. С. Д. Гусарева, О. Д. Тихомирова. Київ. НАВС, Освіта України, 2017. 320 с.

15. Теорія держави і права. Академічний курс: Підручник. За ред. О. В. Зайчука, Н. М. Оніщенко. Київ. Юрінком Інтер, 2006. 328 с.

16. Теорія держави і права в схемах та таблицях: навчальний посібник. Кол. авт.; за заг. ред. Л. Р. Наливайко. Київ. «Хай-Тек Прес», 2020. 296 с.

17. Теорія держави і права: Навч. посіб. А. М. Колодій, В. В. Копейчиков, С. Л. Лисенков та ін. За заг. ред. С. Л. Лисенкова, В. В. Копейчикова. Київ. Юрінком Інтер, 2003. 454 с.

18. Тополевський Р. Б., Федіна Н. В. Теорія держави і права: навч. посібник. Львів. ЛьвДУВС, 2020. 268 с.

19. Цвік М. В. Теорія держави і права. Харків. 2002. 386 с.

До розділу 2:

1. Аванесян Г. М., Басенко Р. О. Цивільне право України (Загальна частина) : навчально-методичний посібник. Полтава : ППЕП, 2020. 199 с.

2. Кіріяк О. В., Пацурківський Ю. П., Гудима-Підвербецька М. М. Цивільне право (загальна частина) : навч. посібник. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 304 с.

3. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України. Станом на 15 вересня 2021 року. За заг. ред. Теремецького В. І. Київ.: Видавничий дім «Професіонал», 2021. 1158 с.

4. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України в 2 томах. [О. В. Дзера, Н. С. Кузнецова, В. В. Луць]. Київ. Юрінком інтер. 2019.

5. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України. За заг. ред. В. В. Богатиря. Київ. «центр учбової літератури», 2012. 1024 с.

6. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. ОВУ. 2003. № 11. Ст. 461.

7. Яновицька Г. Б., Кучер В. О. та ін. Цивільне право України: підручник : в 2 т. Т. 1. Кол. авторів; за ред. Г. Б. Яновицької, В. О. Кучера. Львів: «Новий Світ-2000», 2014. 444 с.

До розділу 3:

1. Грищук В. К. Кримінальне право України: Загальна частина: навчальний посібник для студентів, курсантів, аспірантів, докторантів, науково-педагогічних працівників юридичних факультетів закладів вищої освіти. Видання 2-ге, змінене та доповнене. Львів. ЛьвДУВС, 2019. 666 с.

2. Кримінальний кодекс України: закон України від 05.04.2001 № 2341-03. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

3. Кримінальне право. Загальна частина : підручник. За ред. А. С. Беницького, В. С. Гуславського, О. О. Дудорова, Б. Г. Розовського. Київ. Істина, 2011. 1112 с.

4. Кримінальне право України. Загальна частина. Підручник. За загальною редакцією доктора юридичних наук, професора, заслуженого працівника освіти України О. М. Литвинова. Рекомендовано Вченою радою Харківського національного університету внутрішніх справ. Харків. 2020. 428 с.

5. Кримінальне право : навчальний посібник. О. О. Дудоров, М. І. Хавронюк. За заг. ред. М. І. Хавронюка. Київ. Ваїте, 2014. 944 с.

6. Кримінальне право України : Загальна частина : підручник. В. І. Борисов, В. Я. Тацій, В. І. Тютюгін та ін. ; за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. 5-те вид., переробл. і допов. Харків. Право, 2015. 528 с.

7. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України. За ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. [5-е вид. перероб. та доп.] Київ. Юридична думка,

2008. 1216 с.

8. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. Т.1. За заг. ред. П. П. Андрушка, В. Г. Гончаренка, Є. В. Фесенка. [3-тє вид., перероб. та доп.] Київ. Алерта ; КНТ ; Центр навчальної літератури, 2009. 964 с.

9. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. Т.2. За заг. ред. П. П. Андрушка, В. Г. Гончаренка, Є. В. Фесенка. [3-тє вид., перероб. та доп.]. Київ. Алерта ; КНТ ; Центр навчальної літератури, 2009. 624 с.

10. Практикум з кримінального права України (Загальна частина) : навчальний посібник. О. В. Ведмідський, В. Д. Людвіг, В. Ф. Примаченко та ін. За заг. ред. д.ю.н., доц. В. В. Шаблистого. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 352 с.

11. Сухонос В. В. Кримінальне право України. Загальна частина. Підручник. Суми. Університетська книга, 2016. 375 с.

12. Українське кримінальне право. Загальна частина : підручник. За ред. В. О. Навроцького. Київ. Юрінком Інтер, 2013. 713 с.

13. Шалгунова С. А., Скок О. С., Шевченко Т. В. та ін. Кримінальне право (Загальна частина) : навчальний посібник. [С. А. Шалгунова, О. С. Скок, Т. В. Шевченко, О. І. Соболь, С. М. Школа, С. А. Риб'янець, Ю. В. Волошина, А. О. Марієнко, В. А. Якушкін]. За заг. ред. к.ю.н., доц. С. А. Шалгунової. Херсон. Айлант, 2019. 296 с.